

ОРГАНІЗАЦІЯ
ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
УКРАЇНА

Kingdom of the Netherlands

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

ОГЛЯД ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В
ПРИМОРСЬКІЙ
ГРОМАДІ

2020

Цю публікацію було підготовлено компанією «Independent Researching Group» у межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки уряду Королівства Нідерландів. Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам і не обов'язково відображають погляди Програми та уряду Королівства Нідерландів».

Програму ООН із відновлення та розбудови миру реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Програму підтримують тринадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Посольство США в Україні, а також уряди Великої Британії, Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.

Фото: Independent Researching Group

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	4
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	5
РОЗДІЛ 1. Оцінка місцевих проблем безпеки з погляду сприйняття їх мешканцями громади.....	6
РОЗДІЛ 2. Оцінка інституційної спроможності поліції у наданні поліцейських послуг мешканцям громади, оцінка ініціатив взаємодії поліції та громади на партнерських засадах.....	21
РОЗДІЛ 3. Оцінка інституційної спроможності підрозділів ДСНС, пожежно-рятувальних підрозділів місцевої та добровільної пожежної охорони для забезпечення швидкого й належного реагування на надзвичайні ситуації.....	26
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	29

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

БФ – благодійний фонд

ВПО – внутрішньо переміщені особи

ГЗН – гендерно зумовлене насильство

ГО – громадські організації

ДСНС – Державна служба України з надзвичайних ситуацій

ЄС – Європейський Союз

ОДА – обласна державна адміністрація

ОМС – органи місцевого самоврядування

ООН – Організація Об'єднаних Націй

ОТГ – об'єднана територіальна громада

ПРООН – Програма розвитку ООН

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета дослідження:

здійснити комплексну оцінку стану громадської безпеки та цивільного захисту у Приморській міській об'єднаній територіальній громаді та виробити рекомендації щодо шляхів їх поліпшення.

Задачі дослідження:

- оцінити місцеві проблеми безпеки з погляду сприйняття їх мешканцями громади, зокрема гендерний аспект;
- оцінити інституційну спроможність окремих підрозділів поліції у наданні поліцейських послуг мешканцям громади;
- оцінити інституційну спроможність підрозділів ДСНС, пожежно-рятувальних підрозділів місцевої та добровільної пожежної охорони для забезпечення швидкого та належного реагування на надзвичайні ситуації;
- оцінити ініціативи взаємодії поліції та громади на партнерських засадах.

Методи проведення:

дослідження має комплексний характер та складається з низки заходів: **двох глибинних інтерв'ю** з ключовими інформантами: представниками Приморської міської ради та Приморського відділення Бердянського відділу поліції, **двох фокус-групових дискусій**, що охопили 18 осіб з різних вікових і соціальних груп, зокрема місцевих активістів, представників місцевої влади та надавачів послуг з безпеки, а також пересічних громадян, та **опитування 300 мешканців громади**.

РОЗДІЛ 1

ОЦІНКА МІСЦЕВИХ ПРОБЛЕМ БЕЗПЕКИ З ПОГЛЯДУ СПРИЙНЯТТЯ ЇХ МЕШКАНЦЯМИ ГРОМАД

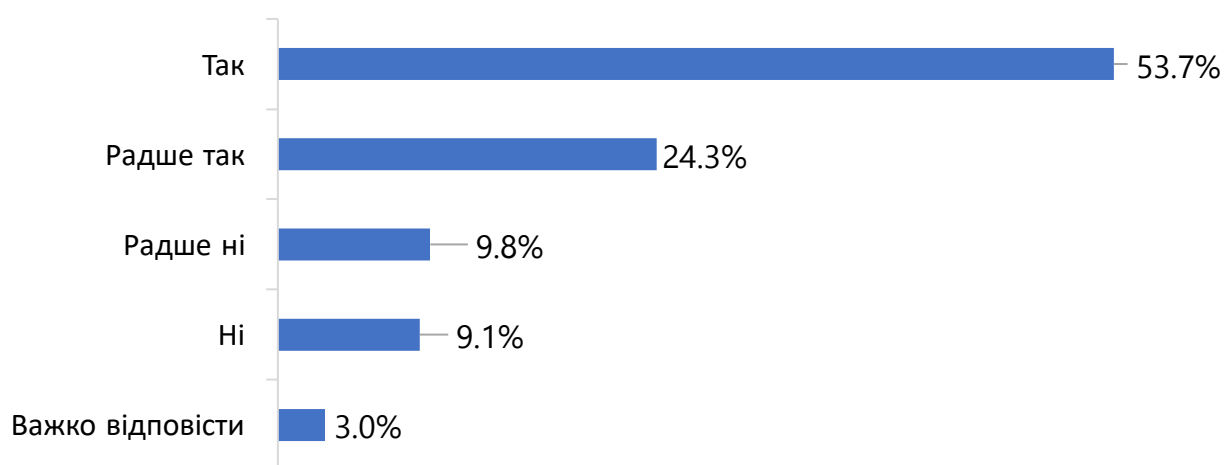
Розділ охоплює такі питання:

- Загальна оцінка безпеки
- Основні проблеми безпеки
- Громадська згуртованість
- Обізнаність про надавачів безпекових послуг
- Оцінка рівня захищеності
- Оцінка роботи структур, відповідальних за безпеку в громаді
- Особливості громадської безпеки та цивільного захисту

У процесі опитування жителів населених пунктів, що входять до Приморської міської об'єднаної громади¹, було використано формалізовану анкету, тобто більшість питань мали чіткі варіанти відповідей. Далі буде проілюстровано й описано результати цього опитування, а також проаналізовано відповіді учасників фокус-груп і глибинних інтерв'ю з особами, що відповідають за безпекові питання в населених пунктах Приморської громади.

На перше запитання опитувальника «Чи можете Ви назвати свою громаду безпечною?» 78% опитаних відповіли, що відчувають свою громаду безпечною або радше безпечною. Але в той же час 19% опитаних дали негативні оцінки («ні» або «скоріше ні») безпечності громади та не вважають її достатньо безпечною.

Чи можете Ви назвати свою громаду безпечною?

Під «безпечною громадою» жителі розуміють особисту безпеку в громадських місцях, високу якість роботи ЖКГ, гідне працевлаштування, ефективну роботу місцевих органів влади та якісну роботу поліції.

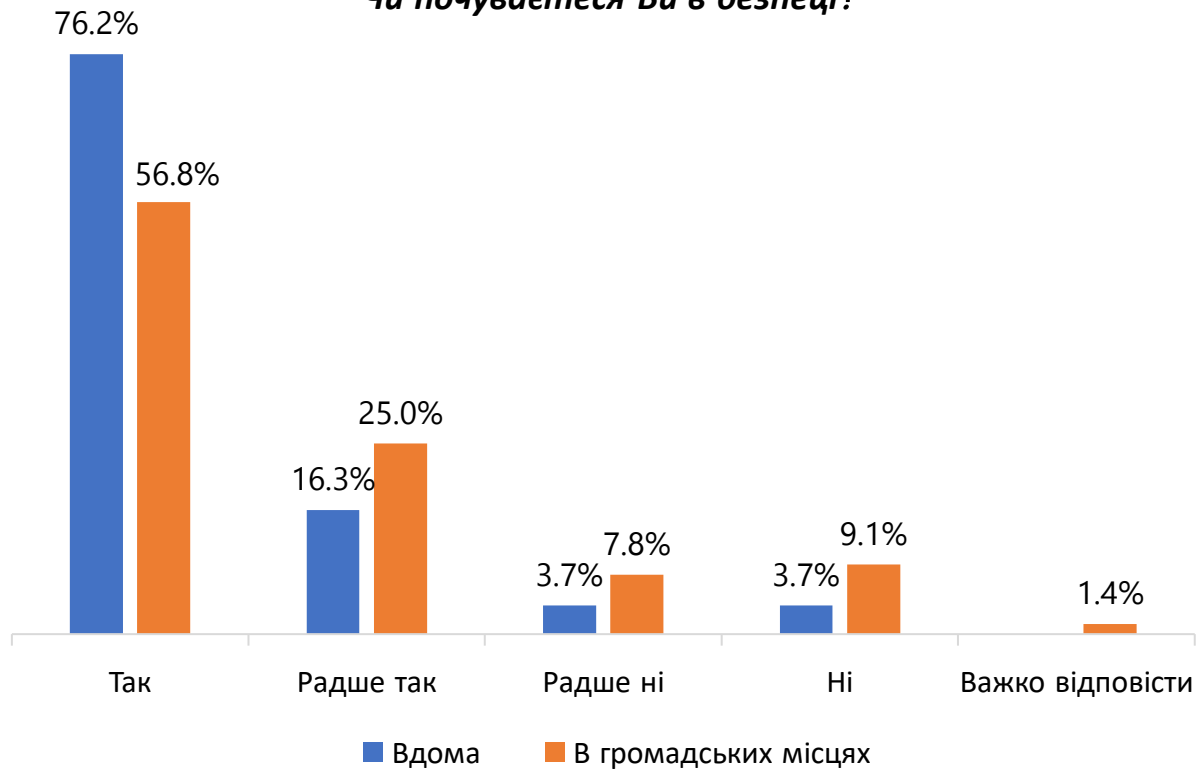
«Безпека в моєму розумінні – це широке поняття, це не тільки рівень злочинності на території; безпека – це те, наскільки захищеною людина відчуває себе на вулиці: освітленість, якість доріг (безпека пересування по ним), тротуарів, а також наскільки люди впевнені в завтрашньому дні. Для мене це все безпека».

Учасниця глибинного інтерв'ю

Як свідчать результати опитування, проблеми безпеки в Приморській громаді існують і досить поширені. Якщо проаналізувати сприйняття власної безпеки жителями громади, то можна побачити, що 16,9% опитаних не відчувають себе в безпеці в громадських місцях, а 7,4% респондентів не відчувають себе в безпеці навіть удома. Учасники фокус-групи зауважували, що особливо небезпечно знаходитися в неосвітлених місцях у нічний час.

¹ До Приморської міської ОТГ входять м. Приморськ, с. Комишуватка, сел. Набережне, сел. Подспор'є, с. Преслав, с. Вячеславка, с. Маринівка.

Чи почуваетесь Ви в безпеці?

Учасники фокус-групи зауважили, що Приморська громада постійно стикається з проблемою бездомних псів, які загрожують безпеці жителів громади навіть у денний час. Також виділяють проблему освітлення вночі, що не тільки підвищує відчуття власної незахищеності, а й призводить до підвищення ризику збиття водія пішоходів.

«Центральний парк, він освітлюється, поруч поліція, а ось якщо йти через центральний пляж – там пустирі, багато здичавілих собак. Це якраз ті моменти, коли наша громада не в повному обсязі безпечна, а «швидше за все безпечна», такі фактори завжди будуть присутні».

Учасник фокус-групи

Інша проблема, яка є актуальною для Приморської громади – це велика кількість дорожньо-транспортних пригод. Учасники фокус-груп зауважили, що через невеликі розміри громади відсутні й великі шосе, більшість доріг – достатньо вузькі, на багатьох вулицях відсутні пішохідні зони, люди пересуваються пішки проїжджою частиною. Також у місті існує проблема з водіяма, які не дотримуються заборони щодо водіння в нетверезому стані. Представниця поліції під час фокус-групи навела статистику, яка фіксує велику частину (майже кожне десяте) з порушень правил дорожнього руху через водіння в стані сп'яніння.

«Найбільше – це порушення правил дорожнього руху, їх 616, з них 51 – це водіння в нетверезому виді».

Учасниця фокус-групи

35% опитаних серед найбільш розповсюджених у громаді проблем відзначають крадіжки. Зазначена проблема набуває поширеності через безробіття, низький рівень життя та бідність у Приморській громаді. Благополуччя багатьох людей у громаді залежать від туристичного сезону або риболовлі. Тому фактором, що значно вплинув на добробут жителів Приморської громади є пандемія COVID-19, внаслідок якої кількість туристів цього року значно скоротилася. Як зауважує учасник фокус-групи, у Приморській громаді майже не існує альтернативи для працевлаштування, що робить вразливими велику кількість жителів.

«Найбільша проблема Приморська – це безробіття. Робота є тільки в літній період. Хлібозаводу немає, молокозаводу немає, тепломережі теж практично немає, тобто немає економічного розвитку, люди стають бідними і починають придумувати, як їм нажитися незаконним шляхом».

Учасник фокус-групи

Учасники дослідження акцентували увагу на проблемах алкоголізму та хуліганства. Коментуючи ці проблеми на фокус-групах, учасники підкреслили, що проблема пов'язана з бідністю населення, відсутністю місць для дозвілля, роботою нічних клубів і недостатньою превентивною роботою поліції. Чоловіки, знаходячись у нетверезому стані біля нічних клубів, порушують порядок, чинять хуліганство та бійки.

«Є бари, де небезпечно, взимку – це бар «Чайка», влітку – бар «Лобстер». Там постійно бійки, і туди постійно викликають ночами поліцію».

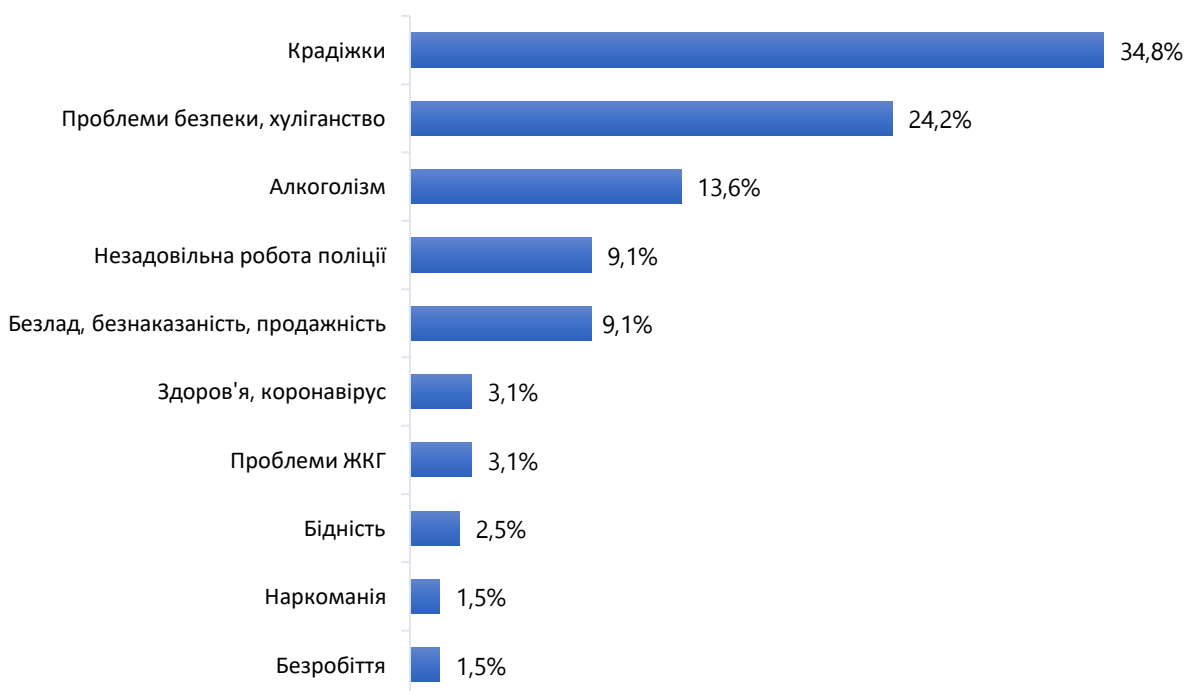
Учасниця фокус-групи

Також, як зазначають учасники фокус-груп, в громаді існує проблема з обмеженням рибальства. Останнім часом сфера рибальства була сильно обмежена через розподіл квот на вилов риби між Росією та Україною, обмеження вилову певних видів риби, посилення контролю за пересуванням морем. Усі ці фактори унеможливили роботу великої кількості рибалок, для яких ловля риби була основним джерелом доходів. Крім того, як зазначають учасники фокус-групи, у цій галузі існують проблеми з реєструванням плавзасобів, що додає рибалкам складнощів.

«Ловити бичка в морі – це хобі, але зараз море закрито, бичків у морі немає, човнів немає, нересту немає. Це пов'язано з тим, що вбиті технічні умови, в яких розвивався бичок. Справа в тому, що там законодавча колізія. Зареєструвати пункт базування маломірних суден неможливо, потрібно зробити відведення землі, а це зробити не можна, оскільки пункт базування знаходиться в рекреаційній зоні. І кожен вихід в море рибалки йому обходиться штрафом в 180 грн. Це всеукраїнська проблема. Це все впливає на дохід людей, економічний фактор».

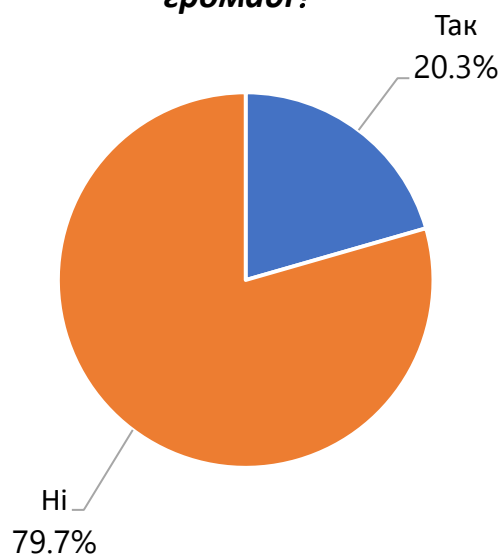
Учасник фокус-групи

Які проблеми турбують Вас найбільше?

Кожен п'ятий житель громади згоден із тим, що туристичний сезон впливає на безпеку в громаді, але більшість вважають, що такого впливу немає. Це пов'язано з тим, що, на відміну від Бердянська або Кирилівки, розмір туристичної інфраструктури в Приморську менший, і зона відпочинку знаходиться на певній відстані від житлових районів. Не так стоїть гостро проблема з кількістю правопорушень, скоюваних приїжджими або щодо приїжджих, проте вона все одно певною мірою існує.

Чи впливає туристичний сезон на безпеку в Вашій громаді?

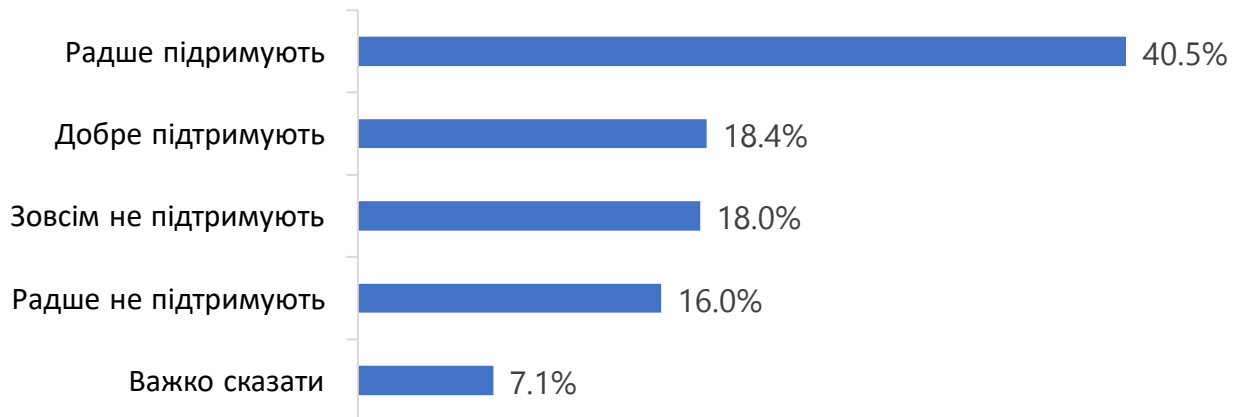

Приморська громада проводить активну роботу щодо запобігання крадіжок на території баз відпочинку. Як зауважує учасниця глибинного інтерв'ю, у Приморській громаді існує практика організації круглих столів за участю власників баз відпочинку, громадських організацій, місцевої влади, представників поліції та ДСНС, де розробляється концепція безпечного туристичного сезону. В громаді впроваджуються проєкти, спрямовані на забезпечення безпеки місцевого населення та відпочивальників («Безпечний відпочинок», «Залишайся вдома», «Кошик допомоги» тощо), зокрема, спільно з представниками поліції та громадськими організаціями. Втім, жителі висловлюють занепокоєння з огляду на підвищення загроз безпеці в літній період.

«Ми навіть коли проводимо нараду з директорами баз, то окремий блок присвячуємо безпеці. Вони там вже знають, яким чином [забезпечити безпеку], і деякі бази відпочинку вже роблять сейфи спеціальні, якісь додаткові заходи безпеки. Хтось наймає охорону, хтось якимись іншими засобами користується».

Учасниця фокус-групи

Наскільки жителі Вашої громади підтримують один одного в складних життєвих обставинах?

На запитання щодо згуртованості населення Приморської громади 58,9% респондентів відповіли, що мешканці підтримують один одного. Проте кожен третій опитаний вважає, що громада недостатньо згуртована, жителі не підтримують один одного в складних життєвих обставинах. У громаді існують ресурси для підвищення згуртованості – це місцеві громадські організації, молодіжний хаб, їх роботу слід продовжувати і підтримувати.

«У нас є прошарок населення, який залишився без засобів до існування, і до мене почали звертатися люди, яким не було за що купити продукти харчування, і ми спільно з управлінням соціального захисту і з організацією «Безпека та добробут» організували таку акцію «Кошик допомоги». Ми в день по 3, 4, 5, а в деякі дні навіть по 8 пакетів [продуктів харчування] розвозили по території громади».

Учасниця глибинного інтерв'ю

Жителі Приморської громади добре поінформовані про існування поліції та лікарні, приблизно 90% опитаних вважають їх послуги доступними. Однак доступність банків і пожежно-рятувального підрозділу відмітили тільки дві третини опитаних. Низький рівень доступності ДСНС пов'язаний з віддаленістю сіл і селищ, що входять до складу ОТГ, від місця розташування підрозділу, що робить роботу рятувальників у сільській місцевості менш ефективною. Мешканці сіл, які входять до складу громади, зауважують, що не мають доступу до банківських послуг і банкоматів.

Чи доступні у Вашій громаді нижченаведені послуги

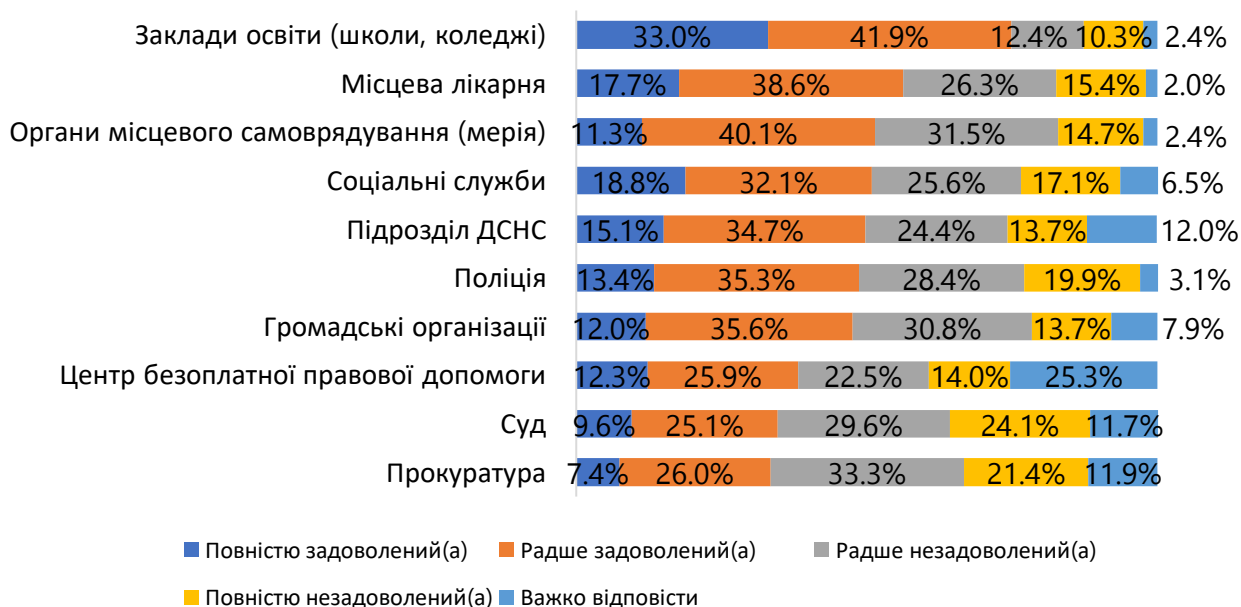
Поінформованість щодо базових соціальних послуг і безоплатної правової допомоги знаходиться на невисокому рівні. Але, як зауважують учасники фокус-групи, юристи та адвокати безоплатної правової допомоги не завжди можуть надати необхідну допомогу в повному обсязі через законодавчу обмеженість категорій суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу та через брак кваліфікації. Найнижча поінформованість – серед жителів громади про спеціалізовані послуги для постраждалих внаслідок домашнього насильства або ГЗН.

Основні соціальні послуги, зокрема в ситуаціях ГЗН, надаються соціальними службами, розташованими в громаді. Учасниця глибинного інтерв'ю вказує на те, що Приморська громада не має власного тимчасового притулку, шелтеру, але зауважує, що місцева влада намагається надавати послуги через відділ по роботі сім'ї, дітей та молоді Центру надання соціальних послуг Управління соціального захисту населення Приморської міської ради або звертається до сусідньої Бердянської громади, в якій існують шелтер та недержавні організації, що надають допомогу особам, які пережили домашнє насильство.

«[Шелтера] у Приморську немає, але є в Бердянську. Установи як такої немає, але є фахівці, які цим [домогою особам, що пережили домашнє насильство] займаються. У нас є відділ роботи для сім'ї в Управлінні праці та соціального захисту, там постійно приділяється увага цьому питанню».

Учасниця глибинного інтерв'ю

Наскільки Ви задоволені тим, як органи влади чи громадські інституції працюють задля забезпечення безпеки в громаді?

Діаграма ілюструє рівень довіри жителів Приморської громади до державних служб та органів місцевого самоврядування, які відповідають за безпекові питання в громаді. Найменший відсоток вдовolenості серед населення мають прокуратура та суд. Як зазначають учасники фокус-групи, невеликий розмір громади призводить до ущільнення зв'язків між жителями, багато громадян знайомі один із одним, що заважає адекватному та неупередженому розгляду справ. Саме цей фактор також заважає належній роботі поліції.

«Разом з тим, хочу зауважити, що в маленькому місті чинники, які заважають працювати поліції – це близькі знайомства. Чому влітку ми постійно намагаємося просити і залучати додаткові сили, щоб не було «свата, брата». Родинні стосунки заважають роботі поліції».

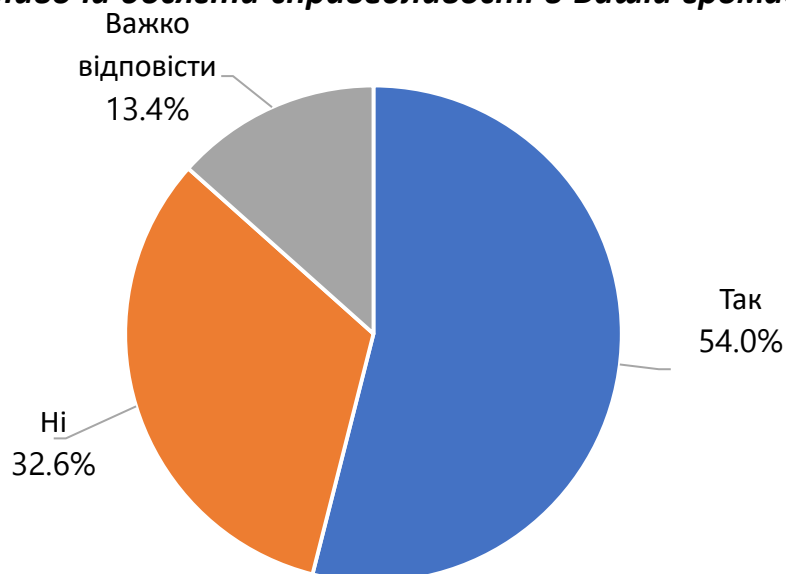
Учасниця глибинного інтерв'ю

Де в Вашій громаді можна отримати правову допомогу?

Відповідаючи на запитання «Де в вашій громаді можна отримати правову допомогу?», 25% респондентів вказали поліцію як джерело надання правової допомоги. Незважаючи на наявність центру безоплатної правової допомоги, юристів та адвокатів, майже 24% не знають, де можна отримати юридичні послуги.

Якщо людина стала жертвою правопорушення, чи можливо їй досягти справедливості в Вашій громаді?

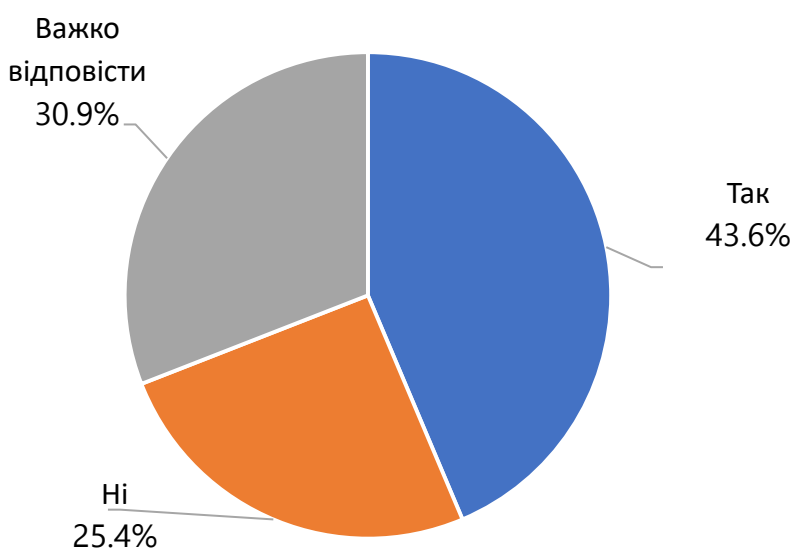
Відповідаючи на питання «Якщо людина стала жертвою правопорушення, чи можливо їй досягти справедливості в вашій громаді?», 54% респондентів вказали

варіант «Так». Але неможливо не поміти той факт, що майже 33% респондентів вважають неможливим досягти справедливості, а 13,4% не в змозі дати чітку відповідь на це питання. Представниця поліції під час фокус-групи, відповідаючи на це запитання, пояснила ситуацію важкістю роботи над деякими категоріями справ, браком доказової бази. Через це інколи поліцейські або юридичні служби не здатні допомогти людям, які звернулися за допомогою.

«Залежить від ситуації. Не завжди. Багато в чому залежить від доказової бази, часто немає відеоспостереження, немає свідків».

Учасниця фокус-групи

Чи існують у Вшій громаді спеціалізовані служби підтримки для осіб, які постраждали від домашнього і гендерно зумовленого насильства?

Як зазначалося вище, в Приморській громаді є соціальні служби, які надають допомогу особам, що пережили домашнє насильство або ГЗН, проте не всі жителі поінформовані про можливість отримання такої допомоги, 25,4% респондентів вважають, що в громаді немає спеціалізованої служби, а 31% респондентів заявили, що не можуть відповісти на це запитання.

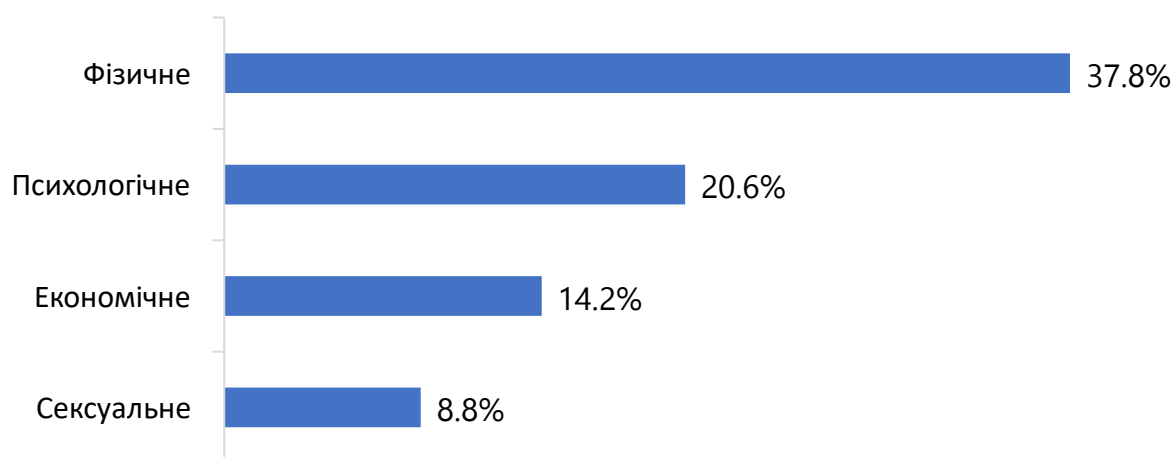
На думку жителів громади, найбільш розповсюдженою формою домашнього і гендерно зумовленого насильства є фізичне насильство. Як кажуть учасники фокус-групи, проблема домашнього насильства стоїть не дуже гостро в громаді, але експерти погоджуються, що випадки звернення до поліції саме через побиття жінок збільшилися останнім часом. Учасниця фокус-групи, даючи коментар зауважила, що такі випадки посилились через коронавірус і карантин. Внаслідок карантину

рівень безробіття зріс, а через брак коштів збільшився рівень невдоволеності та напруги в сім'ях, що спричиняє насильство.

«І, до речі, хочу сказати, що за час карантину кількість звернень по домашньому насильству зростає. Люди вдома сидять і важче миритися один з одним».

Учасниця фокус-групи

Чи вважаєте ви, що домашнє і гендерно зумовлене насильство поширене у Вашій громаді? Якщо так, які види домашнього насильства, на Вашу думку, найбільш поширені в громаді?

Для оцінки захищеності жителів Приморської громади від впливу різноманітних факторів було поставлене запитання з проханням оцінити власну захищеність від різних загроз. Шкала передбачала оцінки від 1 до 5, де 5 – найвища захищеність, а 1 – найнижча. Підсумовуючи результати опитування, можна сказати, що жителі Приморської громади відчувають найбільшу захищеність від голоду, приморське місцезнаходження громади сприяє захисту громадян від цієї проблеми.

Захищеність від різних видів загроз	Середнє значення
Захищеність від голоду	3.52
Захищеність від насильства	3.38
Захищеність власного майна	3.34
Захищеність від впливу місцевих підприємств	3.29
Захищеність ваших прав і свобод	3.24
Захищеність банківських вкладів	3.18
Захищеність від збройного конфлікту	3.15
Захищеність від екологічних катаклізмів	3.14

Захищеність приватної інформації	3.00
Захищеність від надзвичайних ситуацій (пожежі, підтоплення і т. д.)	2.82
Захищеність від шахрайства	2.72
Захищеність від свавілля влади	2.50

Учасники фокус-групи роблять акцент на незахищеності від надзвичайних ситуацій. За словами жителів Приморської громади, зараз змінюється клімат і природні умови, море стає більш солоним, це призводить до змін екосистеми та зменшення популяції риби, через що зменшується улов. Інша екологічна проблема – це підвищення температури в літній час. Через це горить стерня, суха трава, а пожежний підрозділ ДСНС не здатний повною мірою реагувати на такі виклики.

«Поля горять... Цього літа доводилося два або три рази дзвонити. В посадку викликали. У нас там бджоли стоять. Ніякої реакції. Довелося викликати через Запоріжжя. Приїхали через годину після того, як загасили».

Учасник фокус-групи

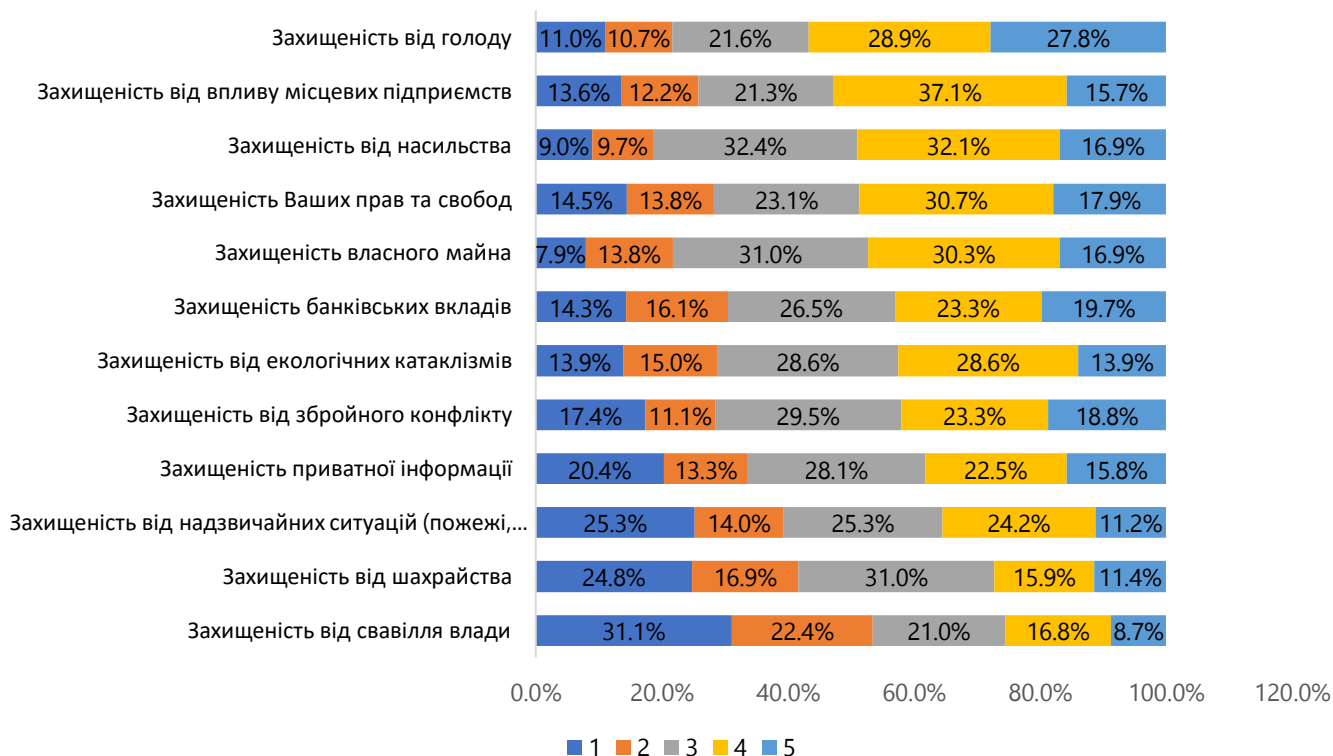
Мешканці громади стикаються з поширеністю шахрайства, зокрема, нових його видів, як-от шахрайство в мережі Інтернет і телефонне шахрайство. Що стосується захищеності банківських вкладів, то, за словами учасників фокус-групи, жителі Приморської громади майже не мають банківських вкладів, бо бояться за збереження своїх грошей.

Найменший рівень захищеності жителі громади відчувають від свавілля влади. Мешканці громади звинувачують владу та поліцейських у тому, що вони захищають лише власні інтереси.

«Я б сказала, що в поліції повне беззаконня. Я не знаю, кому як. Це особисто моя думка. Ми зіткнулися з цим. У нас правоохоронні органи насправді такими не є. Кого вони захищають, не знаю. Владу захищають».

Учасниця фокус-групи

Оцініть за 5-бальною шкалою власну захищеність по наступних напрямках

Відповідаючи на питання «Які групи жінок та чоловіків є найбільш вразливими в громаді?», 53% респондентів назвали людей похилого віку. Через розповсюдження випадків шахрайства та крадіжок, довірливість та неспроможність постояти за себе пенсіонери, які й так не мають достатнього рівня захисту, знаходяться у найбільшій небезпеці. Також 43% вказали дітей як вразливу категорію. Через розповсюдженість правопорушень, зокрема крадіжок, у Приморській громаді батьки бояться залишати дітей самих вдома та знаходяться в постійній напрузі за безпеку власної сім'ї.

«Останнім часом у мене з'явився якийсь страх. Тривога. Якщо з чоловіком кудись йдемо, дзвоню синові, щоб закрився. Не можу сказати, що відчуваю себе повністю в безпеці».

Учасниця фокус-групи

Які групи жінок та чоловіків є найбільш вразливими в громаді?

Учасники фокус-груп також відносять до вразливих верств населення екскомбатантів і екскомбатанток АТО/ООС. Колишні військові через отримані фізичні та психологічні травми не завжди здатні адаптуватися до мирного життя у громаді, що підвищує ризик їх маргіналізації.

«Пролунало слово «АТОшнік». Я читала статистику. Страшні цифри. 10% закінчує суїцидом життя. 30-40% взагалі не можуть адаптуватися в цьому суспільстві. Вони дійсно повертаються з трохи ушкодженою психікою. Тому з метою безпеки громади всіх, хто повернувся з бойових дій, які пройшли окопи і все інше, потрібно в обов'язковому порядку відправляти до психолога. Не чекати, поки він захоче це зробити сам. А ввести в обов'язкове правило. Як карантинне повернення до нормального життя».

Учасниця фокус-групи

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПОЛІЦІЇ У НАДАННІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПОСЛУГ МЕШКАНЦЯМ ГРОМАДИ, ОЦІНКА ІНІЦІАТИВ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ ТА ГРОМАДИ НА ПАРТНЕРСЬКИХ ЗАСАДАХ

Розділ охоплює такі питання:

Оцінка роботи поліції

Поширеність правопорушень

Особливості реагування поліції на правопорушення

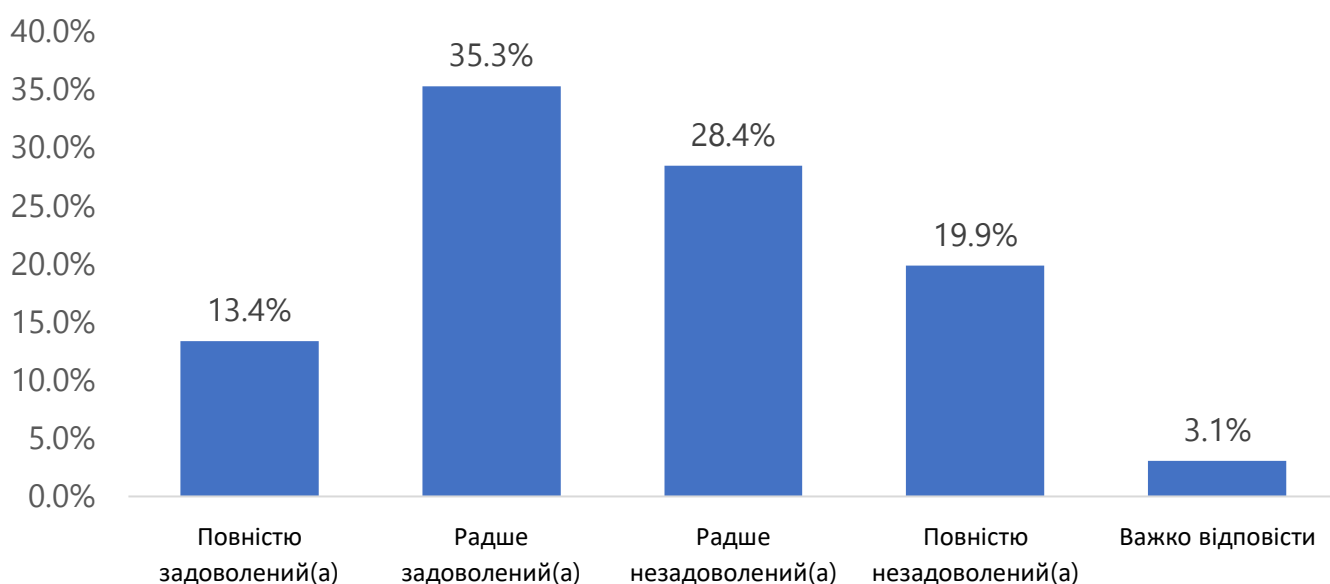
Проблеми у роботі поліції

Взаємодія поліції з громадськістю

Приморське відділення поліції Бердянського відділу поліції знаходиться в м. Приморськ і на момент проведення дослідження налічувало 61 працівника (штат недоукомплектований). Територія обслуговування включає всі населені пункти Приморського району: м. Приморськ, с. Банівка, с. Лозуватка, с. Вячеславка, с. Мариніївка, с. Мануйлівка, с. Петрівка, с. Болгарка, с. Новоалексіївка, пос. Калинівка, с. Преслав, с. Райнівка, с. Орлівка, с. Інзівка, с. Комишуватка, пос. Набережне, пос. Підспір'я, с. Борисівка, с. Лозанівка, с. Новопавлівка, с. Єлисіївка, с. Єлизаветівка, с. Гюнівка, с. Зеленівка, с. Юріївка, с. Радолівка, с. Нельгівка, пос. Підгірне.

Задля детальної оцінки інституційної спроможності поліції у наданні поліцейських послуг мешканцям громади був виділений окремий блок запитань як в опитувальнику, так і під час глибинних інтерв'ю та фокус-груп.

Наскільки Ви задоволені роботою поліції?

За результатами опитування, майже 39% респондентів дали позитивну оцінку щодо діяльності поліцейських. Водночас 48% оцінили діяльність поліцейських негативно.

Учасники фокус-групи зауважують, що в більшості випадків діяльність поліцейських недостатньо ефективна та прозора, жителям громади важко досягти справедливості та знайти допомогу з боку поліції. Під час фокус-групи на цю тему виникла жвава дискусія, що підкреслює неоднакове ставлення до роботи поліції. Так, учасники дослідження вважають, що недостатня превентивна робота поліції сприяє зростанню поширеності проблеми керування транспортними засобами в нетверезому виді. Під час фокус-групи було зазначено, що замість того, щоб намагатися запобігти нетверезому водінню, поліцейські під час патрулювання просто фіксують для себе водіїв, що вживають алкоголь, та зупиняють їх вже за фактом керування в нетверезому стані. Важливим фактором, що впливає на роботу поліції є брак кадрів (штат не укомплектований повністю) та неналежне

матеріально-технічне забезпечення. Наприклад, для забезпечення кращої роботи поліції громада змушена виділяти кошти на ремонт відділу поліції та паливо для авто.

«- Місто не патрулюють.

- Я цього не можу сказати. Коли б я не вийшла, постійно бачу патрульну машину.

- А сенс в такому патрулюванні?

- На машинах постійно їздять.

- Повинен бути якийсь піший патруль».

Учасники фокус-групи

Через недостатній рівень патрулювання в місті поширений вандалізм. Через слабе освітлення вулиць у нічний час вандали знищують паркові зони, історичні монументи та нівечать пам'ятки архітектури. Також розповсюджені крадіжки комунальної власності.

«Квіти посаджені видираються, пам'ятники ламаються. У центрі міста – злочинство. Не в одній організації вже були розкриті вікна, винесена апаратура».

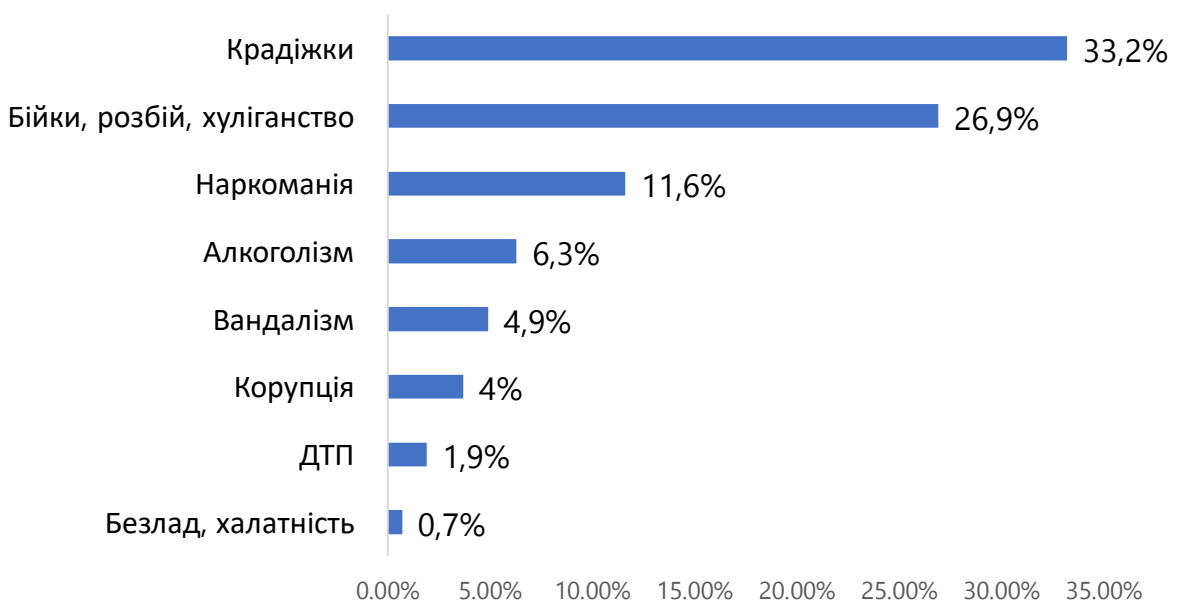
Учасниця фокус-групи

Жителі Приморської громади зауважують, що поліцейські володіють недостатнім рівнем знань та підготовки, наприклад, не завжди у змозі правильно кваліфікувати порушення, затримати правопорушника, довести справу до вирішення. Учасники фокус-груп зауважили, що поліція не завжди встигає вчасно приїжджати на виклики через значну відстань між Приморськом та іншими населеними пунктами, які входять до Приморської громади. Слід також зазначити, що місцеві жителі не завжди достатньо обізнані про нормативне підґрунтя та реалії роботи поліції, тому іноді оцінюють роботу поліції не об'єктивно, а виходячи з суб'єктивних вражень та уявлень, ярликів і чуток.

«Мені пояснили, що якщо раніше були обмежені терміни розкриття, то зараз ці терміни розтягнуті в часі. Справу можна досліджувати і 20, і 30 років, тому моя справа не зрушила за 5 років ні на йоту. Ніхто не подзвонив, не сказав, що десь якось сплив цей розбитий телефон або планшет. Нічого».

Учасниця фокус-групи

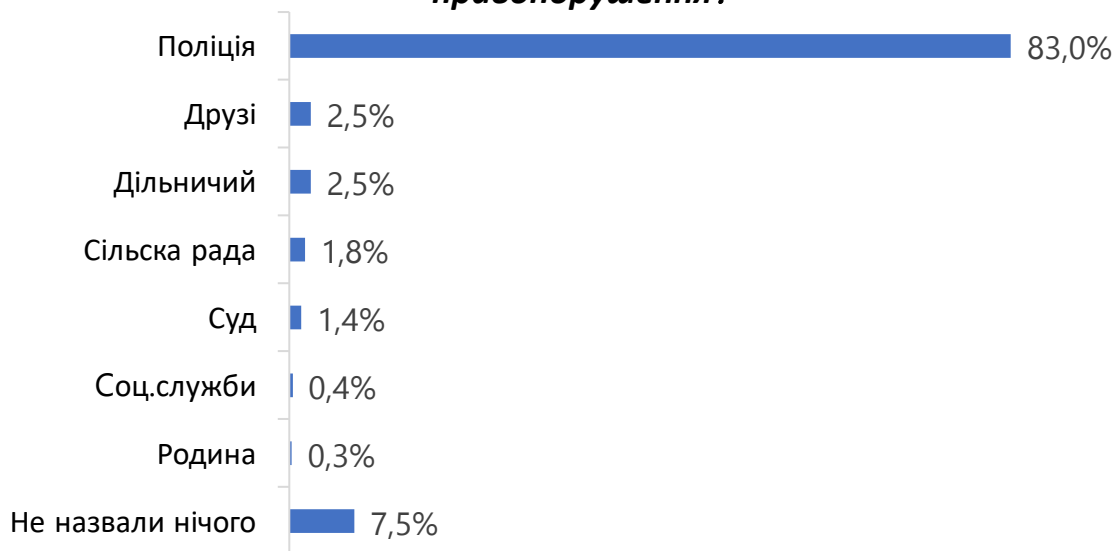
Які правопорушення, на Вашу думку, є найбільш поширеними в Вашій громаді?

Відповідаючи на запитання «Які правопорушення, на Вашу думку, є найбільш поширеними в Вашій громаді?», 33% респондентів назвали крадіжки.

Хуліганство, наркоманія та алкоголізм є наступними за рівнем розповсюдження серед правопорушень. У Приморській громаді залишаються небезпечні місця, що потребують особливої уваги з боку поліції, зокрема це неосвітлені парки та нічні клуби. Через слабку превентивну роботу поліції у цих місцях фіксуються хуліганство, побиття, крадіжки.

Чи можете Ви назвати структури або служби, до яких можна звернутися у випадку скоєння щодо Вас правопорушення?

Відповідаючи на питання «Чи можете ви назвати структури або служби, до яких можна звернутися у випадку скоєння щодо Вас правопорушення», 83% респондентів дали відповідь «поліція». Але, за словами учасників фокус-групи, в рамках законодавства у поліції відібрали можливості та повноваження, завдяки яким вони раніше мали більший вплив на ситуацію з безпекою.

РОЗДІЛ 3

ОЦІНКА ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ДСНС, ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МІСЦЕВОЇ ТА ДОБРОВІЛЬНОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШВИДКОГО ТА НАЛЕЖНОГО РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

Розділ охоплює такі питання:

Оцінка роботи підрозділів ДСНС

Обізнаність громадян про роботу ДСНС

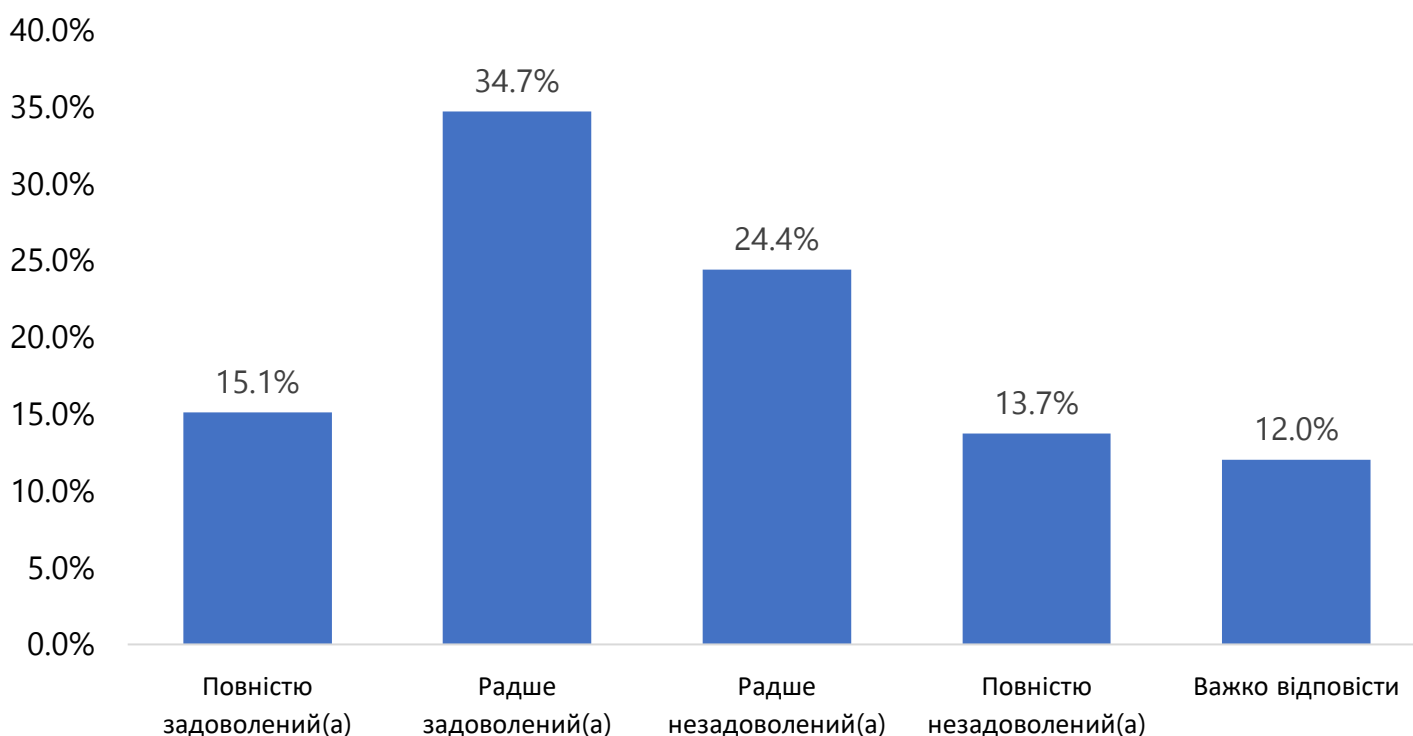
Основні проблеми, з якими стикається ДСНС

Особливості реагування ДСНС

Приморський районний сектор і державна пожежно-рятувальна частина (ДПРЧ-22) ГУ ДСНС України у Запорізькій області розташований у м. Приморськ та обслуговує територію Приморського району. Штат нараховує 7 осіб, устаткування включає три одиниці техніки.

Під час опитування респондентам були задані питання щодо функціонування підрозділу ДСНС. Так, повністю або радше задоволені роботою рятувальників половина опитаних, тоді як 38% не задоволені певною мірою.

Наскільки Ви задоволені роботою підрозділу ДСНС?

Мешканці громади зауважують, що цей підрозділ хоч і існує, але не завжди здатен вчасно реагувати на всі виклики, особливо в ситуаціях природних катаклізмів і пожеж у віддалених від м. Приморська населених пунктах. Для прикладу учасники фокус-групи наводили випадки, коли підрозділи ДСНС не приїжджали вчасно на виклики, пожежу доводилося гасити силами громади.

«Ну, приїжджають. Але перш ніж приїхати, п'ять хвилин розпитують, що відбулося. Не завжди адекватно реагують на проблеми».

Учасник фокус-групи

Учасники фокус-групи та глибинних інтерв'ю однією з ключових проблем назвали невідповідну матеріальну базу підрозділу. Бували випадки, коли, приїжджаючи на місце, підрозділу не вистачало води та кадрового складу для ефективної боротьби з пожежею. Слід зазначити, що підрозділ ДСНС устаткований

технічними засобами, виготовленими ще в 70-ті роки, тобто техніці вже близько п'ятдесяти років.

«Приїжджали, але у них на певному моменті закінчилася вода, і ми гасили самі».

Учасник фокус-групи

Державного фінансування підрозділу для забезпечення належної роботи наразі недостатньо, до того ж, громада не володіє достатніми фінансовими можливостями для забезпечення або створення власної пожежної одиниці. Як зауважує учасниця глибинного інтерв'ю, підрозділ ДСНС змушений звертатися до органів місцевого самоврядування про виділення коштів на придбання палива для пожежної машини. Також під час фокус-групи лунала теза, що представники ДСНС вимушені звертатися до потрепілих від пожежі щодо грошей на паливо для здійснення виїздів.

Наразі підрозділ ДСНС має змогу належно реагувати на виклики в місті Приморськ, але виїзди до сіл та селищ громади викликають труднощі. Силами населення громади та представників фермерських господарств створені неофіційні добровільні бригади, які виконують функцію пожежної дружини до приїзду підрозділу ДСНС.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

ВИСНОВКИ

1. Кожний третій житель громади не відчуває своє місце проживання безпечним.
2. Значна частина жителів громади не відчуває себе в безпеці в нічній час.
3. Крадіжки та хуліганство – найпоширеніші проблеми Приморської громади у сфері безпеки.
4. У громаді існують небезпечні осередки, де часто трапляються хуліганство та бійки, насамперед, це нічні клуби.
5. Лише один з п'яти опитаних мешканців громади сказав, що туристичний сезон впливає на безпеку громади, більшість респондентів такого впливу не помічають.
6. Рибальство є одним із традиційних видів зайнятості для мешканців Приморської громади. Зміни в законодавстві щодо правил рибальства, введення нових заборон та обмежень мають негативний вплив на добробут місцевого населення.
7. Третина населення не вважає громаду згуртованою.
8. У Приморській громаді існує достатній рівень представництва поліції, але якість її послуг потребує покращення.
9. Населенні пункти, що входять до складу Приморської громади, відчувають дискомфорт через нестачу банків і банкоматів.
10. Прокуратура та суд користуються найнижчим рівнем довіри серед населення порівняно з іншими державними інституціями.
11. Кожен п'ятий житель громади не знає, куди звернутися задля отримання правової допомоги.
12. Третина населення вважає, що в громаді нереально досягти справедливості у разі правопорушення.
13. Найбільший рівень захищеності мешканці Приморської громади відчувають від голоду, найменший – від шахрайства та свавілля влади.
14. Люди похилого віку, діти та люди з інвалідністю – найбільш вразливі мешканці Приморської громади.
15. Незважаючи на те, що поліція є безальтернативним органом, до якого звертаються у випадку скоєння правопорушення, близько 48% респондентів незадоволені роботою поліції. Мешканці громади зауважують, що поліцейські

володіють недостатнім рівнем знань і компетентності. Поліція недостатньо патрулює вулиці.

16. Близько 38% респондентів дали негативну оцінку роботі підрозділів ДСНС. Рятувальний підрозділ відчуває брак фінансування, аж до недостатнього забезпечення бензином машин для швидкого реагування на виклики. Водночас села та селища, що входять до складу Приморської громади, не володіють достатніми коштами для створення власної пожежної охорони.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Міській раді та громадським організаціями:

1. Впровадити спільну діяльність з фандрайзингу, написання грантових заявок на співфінансування та пошуку фінансових засобів для встановлення камер та освітлення у скверах, під'їздах, громадських місцях.
2. Вивчити власну економічну ситуацію, розробити інвестиційний паспорт Приморської громади, створити умови для великих інвесторів. Розпочати пошук альтернативи традиційним сферам зайнятості населення, як-от рибальство, відкриття нових робочих місць, заохочення населення до ведення підприємницької діяльності. Здійснювати заходи щодо підвищення туристичної привабливості громади та заохочення представників малого та середнього бізнесу до інвестування в громаду.
3. Підвищити згуртованість населення шляхом реалізації масових проєктів із залученням ресурсів, якими вже володіє громада: хаб, культурний центр тощо.
4. Через комунікацію з представниками банків сприяти наданню банківських послуг у віддалених населених пунктах Приморської громади.
5. Налагодити співпрацю з Бердянськими організаціями, що займаються підтримкою постраждалих від ГЗНта домашнього насильства. Розглянути можливість створення денного центру перебування для осіб, що постраждали від домашнього насильства або ГЗН на території громади.
6. Посилити інформування жителів про наявні послуги соціальних служб.
7. Розробити спеціалізовані та таргетовані програми з надання психосоціальної та матеріальної допомоги людям, які постраждали від конфлікту, екскомбатантам та екс комбатанткам АТО/ООС. Створити власний благодійний фонд задля пошуку коштів для забезпечення потреб постраждалих людей.

Приморському бюро БВПД та громадським організаціям:

8. Інформувати жителів громади про можливість отримання послуг безоплатної правової допомоги, здійснювати заходи щодо підвищення доступності правової допомоги в селах, що входять до складу Приморської громади шляхом організації виїзних прийомів тощо.

Приморському відділенню поліції та підрозділу ДСНС:

9. Провести інформаційну кампанію для збільшення обізнаності населення щодо того, як не стати жертвою шахрайства, крадіжок та інших правопорушень.
10. Сприяти доукомплектуванню кадрового складу Приморського відділення поліції через проведення заходів з підвищення престижності професії та підвищення загальної довіри до поліції, створити позитивний образ поліцейського. Збільшити кількість патрульних машин для забезпечення безпеки на вулицях.
11. Покращити комунікацію поліції з громадськістю, залучити до партнерства небайдужих активістів, впровадити проєкти з взаємодії поліції та громади, створити піші-/велопатрулі, особливо в нічний час.
12. Підвищити кваліфікацію поліцейських шляхом проходження спеціалізованих курсів, проходження практики й обміну досвідом між поліцейськими інших громад Запорізької області.
13. Знайти спільні з органами місцевого самоврядування шляхи для оновлення технічного устаткування підрозділу ДСНС, забезпечити паливом для організації належної роботи в сільській місцевості.
14. Провести роз'яснювальну роботу щодо переваг створення на території громади добровільної пожежної охорони, порядку створення таких підрозділів, організувати обмін досвідом з дружинами та/або командами добровільної пожежної охорони, створеним в інших населених пунктах, в т.ч. на території інших областей.